

سند پیشنهادی به کنگره: راستاهای عمومی برنامه حزب چپ ایران (فدایان خلق)

چهارشنبه، ۳۰ شهریور ۱۴۰۰

کمیسیون خطوط
برنامه حزب چپ ایران
(فدایان خلق)

توضیح

بعد از انتشار "راستاهای عمومی برنامه" و درخواست

از دوستداران حزب برای اظهارنظر و ارائه پیشنهاد، دوستانی از داخل و خارج کشور پیشنهادهای ارائه دادند و مطالبی در نقد آن نوشتهند. کمیسیون روی پیشنهادها و نقدها کار کرد و مواردی از آنها را در "راستاهای عمومی برنامه" منظور نمود. اینک متن نهایی "راستاهای عمومی برنامه" به نخستین کنگره حزب چپ ایران (فدايان خلق) ارائه می شود.

کمیسیون از دوستانی که روی "راستاهای عمومی برنامه" نظر و پیشنهاد دادند، کمال تشکر را دارد.

کمیسیون خطوط برنامه

۴ تیر ۱۴۰۰ (۲۰ زوئن ۱۹۹۸)

سند پیشنهادی به کنگره

راستاهای عمومی برنامه

حزب چپ ایران (فدايان خلق)

دیدگاه‌ها و ارزش‌های ما

ما بخشی از جنبش تاریخی چپ ایران و جهان هستیم و ضمن ارج‌گذاری بر دست آوردهای این جنبش‌ها و با نقد نظری و تجربی آنها، بهره‌گیری از اندیشه‌های کارل مارکس، میراث جریان‌های سوسیالیستی و اندیشه‌پردازان چپ و ترقی خواه، بر این باوریم که سوسیالیسم با دموکراسی درهم تبیده و سوسیالیسم از نظر ما، محصول روندی است آگاهانه برای دستیابی به جامعه آزاد و انسانی که بر بستر رشد نیروهای مولد، تغییر و تحول در مناسبات تولیدی و مبارزه اجتماعی علیه بهره‌کشی و در راه تثبیت و گسترش ارزش‌های سوسیالیستی شکل می‌گیرد.

ارزش‌های بنیادین ما شامل صلح، آزادی، برابری، عدالت اجتماعی، همیستگی، دموکراسی، برابر حقوقی زن و مرد، تنوع سیک زندگی، و دیگر ارزش‌های حقوق بشری، توزیع دموکراتیک و عادلانه قدرت، ثروت، فرصت‌ها و اطلاعات، حفاظت از محیط زیست، سکولاریسم و رفع هر گونه ستم و تبعیض، از جمله ستم طبقاتی و تبعیض جنسیتی، ملی، قومی و مذهبی است. این ارزش‌ها اصول پایه‌ای برنامه ما را تشکیل می‌دهند. ما در مبارزه‌ای که میان کار و سرمایه در سطح جهانی و در کشور ما جریان دارد، در جانب کار قرار داریم و از حقوق، منافع و مطالبات کارگران، رحمتکشان و تهدیدستان در مقابل نعرض سرمایه و از خواسته‌های دموکراتیک طبقه متوسط جدید (معلمان، پرستاران، پرشکان، کارمندان دولت، وکلا، کارمندان بخش خصوصی و ...) کشور دفاع می‌کنیم.

ما طرفدار دموکراسی و مخالف دیکتاتوری و استبداد و حکومت دینی، موروئی و ایدئولوژیک هستیم. ما حاکمیت را ناشی از اراده آزاد مردم می‌دانیم و به رای و انتخاب آزادانه مردم، به حاکمیت قانون، به قوانین مبتنی بر مبانی حقوق بشر و دموکراسی، به حزبیت و نظام چند حزبی، به محدودیت زمانی قدرت و تناوب آن و به پلورالیسم سیاسی پایبندیم. ما به حکومت غیرمنمرکز باور داریم و برای تعیین و گسترش دموکراسی نمایندگی به دموکراسی مشارکتی و مستقیم در اشکال مختلف از جمله خودگرانی و خودمدیریتی مبارزه می‌کنیم.

سرمایه‌داری، نظامی بحران‌زا است و نمی‌تواند بر بحران‌های ناشی از روند ابیاشت سرمایه غلبه کند. در نظام سرمایه‌داری شکاف میان کار و سرمایه و تضاد میان خصلت اجتماعی تولید و تصرف خصوصی ارزش مازاد عملکرد دارد و ساختارها و سازکارهای اصلی این نظام همچون استثمار انسان از انسان، وجود ارتش بیشمار بی‌کاران و تمرکز ثروت، سود و سرمایه در سطح کشورها و جهان در دست گروهی بسیار کوچک از صاحبان سرمایه پایرجاست. سرمایه‌داری، در تضاد با منافع اکثریت عظیم مردم جهان، با گسترش نایبرابریهای اجتماعی در عرصه جهانی و ملی، به تضعیف حق حاکمیت مردم، به فقر، جنگ و تبعیض دامن می‌زند و با بهره‌برداری غارتگرانه از منابع طبیعی، تولید و ابیاشت عظیم سلاحهای مخرب و با ایجاد نظام بینالمللی متنکی بر قدرت نظامی و سرمایه مالی و گسترش مصرف‌گرایی، ادامه حیات بشر و گونه‌های جانوران و گیاهان در کره زمین را به مخاطره افکده است. ما با نظام سرمایه‌داری مخالفیم. به باور ما سرمایه‌داری آخرین نظام اقتصادی - اجتماعی و پایان شکل‌بندی تاریخی و محتوم نیست و تلاش بشریت برای دستیابی به جامعه انسانی و عاری از استثمار، ستم و تبعیض ادامه دارد.

جهانی شدن

ما معتقدیم جهانی شدن، مشخصه اصلی دوران ماست و در همه ابعاد حیات بشری جریان دارد. طی این فرآیند ارزش‌های جهان‌شمولی همانند صلح، آزادی، برابری، دموکراسی، حقوق بشر و همیستگی بیش از پیش به ارزش‌های مورد پذیرش در سطح بین‌المللی تبدیل می‌شود. جهانی شدن می‌تواند دست‌آوردهای بزرگی در خدمت به جامعه بشری و در راستای آرمانها و ارزش‌های انسانی داشته باشد و فرصت‌های جدیدی را در اختیار همگان قرار دهد، اما سلطه‌گری دولت‌های بزرگ، انحصارات بین‌المللی و به ویژه انحصارات مالی بین‌المللی و سبیرین فرآیند جهانی شدن به بازار، به عنوان تنها سامان‌دهنده روندها، این فرصت‌ها را در معرض خطر قرار می‌دهد. نتیجه جهانی شدن نولیبرالی، از جمله تمرکز بخش هر چه بیشتری از دارایی جهان در دست یک درصد ثروتمندترین جمعیت آن است. ما از منافع ملی و همیستگی جهانی دفاع می‌کنیم و با جهانی‌سازی نولیبرالیستی که از جانب جریان‌های راست افراطی، راست نو، دولت‌های محافظه‌کار، شرکت‌های فراملیتی، بانک جهانی و صدوق بین‌المللی بول و بدون مشارکت، نظارت و مداخله دموکراتیک اکثریت عظیم مردمان جهان و به نفع اقلیت ثروتمند و به زیان اکثریت جامعه بشری پیش برده می‌شود، مخالفیم. ما نگرش نفی‌گرایانه فرآیند جهانی شدن را رد می‌کنیم و مخالف نگرشی هستیم که بازار را تنها سامان‌دهنده جامع و نهانی فرآیند جهانی شدن می‌داند. به باور ما جهانی شدن فرآیندی است متناقض، بسیار بیجیده و دارای چهره روشی و تاریک. در برخورد با فرآیند جهانی شدن هم لازمست چهره روشی آن را به متابه دستاوردهای گران‌بار بشریت ارج گذاشت و

هم برای زدودن چهره تاریک آن مبارزه نمود، هم از فرسته‌هایی که جهانی شدن برای تحقق ارزش‌های عمومی بشری و توسعه پایدار فراهم می‌آورد، بهره گرفت و هم برای انسانی ساختن آن کوشید. ما برای «جهانی بهتر» مبارزه می‌کیم.

ضرورت تحول بنیادین در ساختارهای کشور

کشور ما نیازمند تحول بنیادین و نوسازی در ساختارهای سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، فضایی و فرهنگی است. تحولی که در طی آن زمینه‌های گذار به دولت مدرن و دموکراتیک فراهم گردد، به قدرت مطلق دولت پایان داده شود، آزادیهای فردی، سیاسی و اجتماعی تحقق یابد، دموکراسی در کشور استقرار پیدا کند، بینانهای حقوق بشر در قوانین نهادینه شود، موانع پیشرفت کشور برطرف گردد، و حل مسئله فقر، بیکاری، تأمین عدالت اجتماعی، رفاه عمومی و پیشرفت کشور در دستور کار قرار گیرد.

برنامه ما: زندگی بهتر برای مردم ایران

آزادی، دموکراسی، عدالت اجتماعی و حفظ محیط‌زیست

هدف برنامه ما پیریزی جامعه و کشوری دموکراتیک، پیشرفتی و مبتنی بر آزادی، حقوق برابر انسانها، عدالت اجتماعی، صلح، حفظ محیط‌زیست، تأمین کار، آموزش و سلامتی شهروندان و دیگر مولفه‌های توسعه پایدار است.

جمهوری اسلامی مانع اصلی تحول دموکراتیک

جمهوری اسلامی نظامی است ایدئولوژیک که ساختار آن برایه تعیین، تلفیق دین و دولت و حاکمیت روحانیت شیعه پریزی شده و در آن ولایت فقیه هسته اصلی ساختار قدرت است. ساختار سیاسی - حقوقی جمهوری اسلامی مغایر و متضاد با دموکراسی و سد کننده اصلاحات است. جمهوری اسلامی دارای خصلت دولت راتیر و حامی پرور است و در اساس قدرت سیاسی است که ثروت، مالکیت و امتیازات طبقاتی را می‌سازد. جمهوری اسلامی نظامی است مستبد، سرکوبگر، ضد حقوق بشر و دموکراسی، حافظ نظام سرمایه‌داری عقب‌مانده و لجام‌گسیخته که در اساس با تکیه به راست نفتی، انکا به ارگان‌های امنیتی، نظامی و تبلیغی و پایه اجتماعی محدود، به سلطه سیاسی خود تداوم می‌بخشد. جمهوری اسلامی مانع اصلی اعمال اراده آزاد مردم، حق انتخاب آنان برای تعیین سرنوشت خوبیش و سد راه پیشرفت و تحول دموکراتیک و تأمین آزادی، عدالت اجتماعی، رفاه عمومی و استقرار دموکراسی در کشور است.

ما برای گذار از جمهوری اسلامی و استقرار دولت مدرن، دموکراتیک و سکولار در شکل جمهوری در ایران به جای جمهوری اسلامی مبارزه می‌کیم. از نظر ما منشاء مشروعیت حکومت، رای مردم است و جمهوری پیشنهادی ما، از اراده مردم ایران سرجشمه می‌گیرد. این اراده در انتخابات آزاد و منصفانه و تأمین امکان مشارکت کلیه شهروندان عملی می‌شود.

جمهوری دموکرات و سکولار

نظام پیشنهادی ما، نظام سیاسی - اجتماعی دموکراتیک در شکل جمهوری است. جمهوری مورد نظر ما نظامی است پارلمانی و مبنی بر حق رای آزاد و برابر حقوق همگانی، پای‌بندی به قانونیت و بر اصل جدایی دولت و دین، تعکیک قواه سه‌گانه، استقلال رسانه‌ها، انتخابی بودن ارکان دولت و امکان گردش قدرت بین احزاب سیاسی با برگزاری انتخابات آزاد و منصفانه، ساختار سیاسی و اداری غیرمتمرکز، بلورالیسم سیاسی و قوامیابی جامعه مدنی است. در این جمهوری مذهب و ایدئولوژی رسمی وجود

ندارد و حق قانونی مردم برای اعتقاد به مذاهب و باورهای گوناگون مورد احترام ماست. ما بر تدوین قانون اساسی و دیگر قوانین کشور بر پایه اعلامیه جهانی حقوق بشر و ملحقات آن تاکید داریم. در جمهوری مورد نظر ما، حکم اعدام، شکنجه و محارثهای معابر با کرامت انسانی ممنوع است.

غایله بر تعیض

ایران به همه ایرانیان تعلق دارد، تمام شهروندان باید از حقوق برابر برخوردار باشند و هیچ فردی نباید به خاطر جنسیت، تعلق اتنیکی، عقیده و ایمان، موقعیت طبقاتی، باورهای سیاسی، دینی و آتنیسم از امتیازی برخوردار و یا محروم شود. ما بر برابر حقوقی شهروندان و اجرای بیخشش حقوق بشر که در اعلامیه جهانی حقوق بشر و پروتکلهای الحاقی آنها بازتاب یافته است، تاکید داریم و بر این پایه معتقدیم باید کلیه قوانین تعیضآمیز و مغایر با حقوق و آزادیهای فردی و اجتماعی و حقوق بشر لغو گردد. باید برابر حقوقی دگرباشان جنسی با دیگران شهروندان تامین گردد و به تعیض علیه افغانستانی‌های ساکن ایران و دیگر شهروندانی که تبار ایرانی ندارند، پایان داده شود.

آزادی‌های سیاسی و اجتماعی

ما از آزادی عقیده، بیان، مذهب، هنر، ادبیات، برگزاری اجتماعات و تظاهرات، سازمان‌بایی گروههای اجتماعی، تشکلهای صنفی و سازمان‌های مردم‌نهاد (سمن) و فعالیت آزادانه احزاب سیاسی، آزادی رسانه‌ها، گردش آزادانه اطلاعات و حق دسترسی مردم به آن و از عدم دخالت دولت در زندگی خصوصی شهروندان دفاع می‌کیم. از نظر ما حیثیت انسان خدشه‌ناپذیر بوده و حریم شخصی و خانوادگی شهروندان و حیثیت اجتماعی آنان مورد احترام و محفوظ است و هر ایرانی حق انتخاب نوع زندگی خوبیش را دارد.

نظام حقوقی

جامعه ما نیارمند نظام حقوقی است که برایه آن قوه قضائیه مستقل و کارآمد که منعث از قانون اساسی سکولار و منطبق با منشورهای حقوق بشر و میثاق‌های بین‌المللی تشکیل شود، کلیه قوانین موجود با عنایت به قانون اساسی و با رعایت عدم عطف به مasicق بودن قوانین تدقیق و تصویب گردد، حاکمیت قانون (برابری و مساوات در برابر قانون) که ضامن حسن اجرای قانون اساسی و دیگر قوانین است تامین گردد، شهروندان از امنیت قضائی برخوردار گردد، استقلال قضات و کانون‌های وکلا به رسمیت شناخته شود، بازداشت افراد تنها بر اساس قانون امکان‌پذیر گردد و بازداشت شدگان، از همه حقوق پیش‌بینی شده در قانون برخوردار شوند. باید قانون توسط دولت و شهروندان رعایت شود.

جهت‌گیری‌های برنامه اقتصادی

برنامه اقتصادی ما مبتنی بر خطوط زیر است:

- ما بر تحقق و پیشبرد توسعه بایدار و تلفیق سازوکار برنامه‌ریزی دولتی و بازار تاکید داریم. برنامه‌ریزی باید ناطر بر تقویت و نوسازی زیر ساخت‌های اقتصادی و تامین‌کننده رفاه عمومی و عدالت اجتماعی باشد. ما بر ممانعت از شکل‌گیری انحصارهای اقتصادی، با تدوین قوانین و زمینه‌سازی برای تامین رفابت در بخش‌های مختلف اقتصادی تاکید داریم.

- از نظر ما اقتصاد مختلط - دولتی، تعاضی و خصوصی - شکل مناسب سازماندهی نظام اقتصادی کشور است: ۱. بخش دولتی (با مالکیت دولت بر حوزه‌های کلیدی و استراتژیک اقتصاد نظری نفت، گاز و پتروشیمی) ۲. بخش دولتی - خصوصی (صناعات بزرگ با تکنولوژی بالا) ۳. شرکت‌های تعاضی (صناعات متوسط و کوچک در رشته‌های مختلف صنعتی) ۴. بخش خصوصی (صناعات بزرگ، متوسط و کوچک).

- منابع طبیعی مانند آب، خاک، جنگل و مراتع ثروت عمومی بوده و به نسل کنونی و نسل‌های آینده کشور تعاق دارد. مالکیت بر این منابع نمی‌تواند به بخش خصوصی که سودآوری اصلی ترین انگیزه آن باشد

است، واگذار گردد.

- ما بر تغییر تناسب قدرت در عرصه تولید و کاهش قدرت و سلطه صاحبان سرمایه برآن، گنجاندن عامل کار، منابع طبیعی و حفظ محیطزیست در تدوین قانون کار و در روند تصمیم‌گیری تاکید داریم، شوراهای کارکنان بازوی مشارکتی سندیکاها و اتحادیه‌های کارگری و کارمندی است و حضور نمایندگان آنها در شورای مدیریت واحدهای تولیدی و خدماتی ضروری است.

- ما بر تقویت بخش تولید صنعتی در رشته‌های سازگار با توان اقتصادی کشور و حفظ محیطزیست تاکید داریم و معنقدمیم که استراتژی صنعتی ما باید بر سرمایه‌گذاری در اقتصاد دانش‌بنیاد، صنایع سبز و توسعه صنایع نفت، گاز و پتروشیمی متمرکز گردد.

- لازم است که رشد ناهمجارت بخش دلالی در اقتصاد کشور را مهار کرد و با حذف ساختارهای دلالی، ساختارهای توزیعی را در رابطه با بخش‌های تولید صنعتی، کشاورزی و خدمات تنظیم نمود. در این رابطه علاوه بر تقویت بخش صنعتی کشور، باید فعالیت بخش دلالی را با اتخاذ تدابیر ضرور در حوزه حقوقی، سیاستهای مالی و اقتصادی محدود کرد و با ابزارهای تشویقی سرمایه‌های سرگردان را به سوی تولید سوق داد.

- آمارها نشان می‌دهد که بخش خدمات در اقتصاد جهانی و در ایران رشد جشم‌گیری داشته است. ایران بدليل موقعیت جغرافیائی، آب و هوا و سابقه تاریخی، در صنعت توریسم، بخش مبادله کالا و خدمات فنی بین کشورهای منطقه و حمل و نقل و ارتباطات از امکانات و فرصت‌های مناسبی برخوردار است. لازم است در این حوزه‌ها و نیز در زمینه خدمات در فناوری اطلاعات، تولید و بخش اطلاعات، رسانه و همچنین توسعه و تحقیق سرمایه‌گذاری شود.

- به مالکیت واحدهای اقتصادی وابسته به ولی‌فقیه، سپاه پاسداران و روحانیت باید پایان داده شود، مالکیت این واحدها به دیگر بخش‌های اقتصادی انتقال باید و دارایی کسانی که ثروت‌های کشور را با رانت‌خواری، فساد و فاچاق عار特 کرده‌اند، مورد حسابرسی قرار گیرد و با محکمه غارتگران، ثروت‌های کشور به صدقه ملت بارگردانده شود. باید حضور نهادهای نظامی در حوزه‌های مختلف اجتماعی به ویژه در حوزه‌های اقتصادی و سیاسی منع گردد.

- نفت جزئی از ثروت ملی است که به نسل‌های آینده هم تعلق دارد. لازم است که با برنامه‌ریزی در جهت جایگزینی صادرات فراورده‌های نفت، گاز و پتروشیمی به جای صدور نفت خام حرکت کرد و زیر ساخت‌های ضرور را برای توسعه صنایع نفت، گاز و پتروشیمی فراهم آورد.

- لازم است الگوی بیرونی مصرف انرژی به الگوی مصرف بهینه انرژی گذر کند، از شدت مصرف انرژی در تمامی بخش‌های اقتصادی کشور را جایگزینی تکنیک‌های مدرن و پیشرفت‌هه به جای تکنیک‌های کهنه، از میزان مصرف داخلی مواد هیدروکربوری کاسته شود و برای بهره‌برداری از انرژی‌ها تجدیدپذیر (انرژی‌های پاک) برنامه‌ریزی شود. پیشنهاد ما برای یک برنامه تولید انرژی، گذار تدریجی در طول یک نسل به انرژی‌های تجدیدپذیر به جای انرژی‌های فسیلی و هسته‌ای است.

- تسلط دولت بر درآمدهای نفت زمینه سار شکل‌گیری دولت راتیر و استبدادی می‌شود. لازم است دولت بتدریج و در یک برنامه زمان‌بندی شده از حق برداشت از درآمد نفتی جهت تامین هزینه‌های جاری بودجه محدود و منع شود و درآمد حاصل از فروش نفت و گاز طبیعی در اختیار "صندوق توسعه پایدار" قرار گیرد و برای هزینه‌های عمرانی بودجه و توسعه زیرساختهای کشور، سرمایه‌گذاری در بخش‌های مولد از جمله صنایع سبز، توسعه کیفی آموزش، ارتقای تحقیقات و توسعه و تقویت بخش تکنولوژی اطلاعاتی، تامین اجتماعی، حفظ محیطزیست و صندوق "ویژه نسل آینده" اختصاص داده شود. هیئت مدیره "صندوق توسعه پایدار" توسط مجلس انتخاب و با حضور نمایندگان ذی نفع‌ها و مشارکت آن‌ها تشکیل می‌شود.

- رشد جمیعت، نیاز بخشش‌های مختلف اقتصادی به محصولات کشاورزی، ایجاد اشتغال و امکان کسب درآمد ارزی، توجه جدی به بخش کشاورزی را الزامی مینماید. ایجاد تسهیلات برای افزایش سرمایه‌گذاری در بخش کشاورزی، وام بانکی، توسعه مجتمعهای کشت و صنعت، گسترش صنایع تبدیلی برای محصولات کشاورزی، بهینه‌سازی و حفاظت از منابع آب‌های سطحی و زیرزمینی، تغییر الگوی آبیاری، فراهم آوردن امکانات لازم برای دامپروری و فرآورده‌های آن و توسعه تعاونی‌های کشاورزی و کشت و صنعت از الزامات رشد بخش کشاورزی است.

- لازمه رشد اقتصادی ریشه‌کن کردن فساد اقتصادی و اقتصاد زیرزمینی است. برای مقابله با این بدیدهها، باید اطلاعات شفاف در مورد فعالیتهای اقتصادی انتشار یابد و امکان نظرارت رسانه‌ها، اتحادیه‌ها، مجتمع صنفی و سازمان‌های غیردولتی بر فعالیتهای اقتصادی دولت و دولتیان و توامندسازی جامعه مدنی فراهم شود. مبارزه با فساد باید نهادینه شود.

- فرآیند جهانی شدن فرصت‌ها و امکاناتی را برای توسعه کشورها از جمله کشور ما فراهم می‌کند. شایسته است که با برنامه‌ای سنجیده برای بهره‌گیری از فرصت‌ها و امکانات حرکت کرد. تأخیر در این زمینه، کشور ما را به ورطه کشورهای عقب مانده سوق خواهد داد. به نظر ما در جهان بهم پیوسته و درهم تبیده، بدون بهره گرفتن از فرصتها و امکانات باید در راستای جذب سرمایه خارجی و تکنولوژی پایدار دست یافت. بهره گیری از فرصت‌ها و امکانات باید در راستای تولیدات داخلی، بالا بردن بهره‌دهی کار با هدف رقابت و ورود به بازارهای منطقه‌ای و بین‌المللی همراه با تضمین حقوق کار و امنیت سرمایه خارجی باشد.

تامین اجتماعی

تامین حق هر شهروند در دسترسی به آموزش رایگان، بهداشت، مسکن مناسب، و تامین اجتماعی همه جانبه و فرآگیر شامل بیمه‌های درمانی، بیکاری و از کارافتادگی از بایه‌های برنامه حزب است. به نظر ما گروه‌های آسیب‌پذیر جامعه باید شناسانی شود و هدف یارانه‌ها به سمت این گروه‌ها قرار گیرد، توسعه کارآفرینی و توامندسازی گروه‌های کمدرآمد جامعه در دستور قرار گیرد، از کارافتادگان، زنان سرپرست خانوار و افراد تحت تکفل آنان که به لحاظ اقتصادی و حمایت‌های خانوادگی آسیب پذیرند، تحقیق پوشش خدمات تامین اجتماعی و در اولویت برنامه‌های خدماتی، بهداشتی - درمانی و توامندسازی قرار گیرند و سالمندان از خدمات اجتماعية و مراقبتی، امکان آسایشی و رفاهی و از حقوق مکفی بازنشستگی برخوردار گردند. ما بر سیاست‌های مالیاتی، مالی، بودجه‌گذاری در جهت تأمین منافع محرومان و کاستن از فاصله بین فقر و ثروت، کاربرد اهرم مالیاتی برای جلوگیری از تمرکز فوق العاده ثروت و قدرت اقتصادی در دست عده‌ای محدود و امکان سازمان‌یابی لایه‌های فروضت جامعه پای می‌نشاریم.

حقوق کارگران و مزدیگیران

برنامه ما تامین حقوق کارگران و مزدیگیران، به رسمیت شناختن حق اعتراض و انعقاد قراردادهای دسته جمعی، بیمه بیکاری و تضمین اشتغال، اجرا و رعایت حقوق سندیکاهای کارگری مطابق مقاله‌نامه‌های سازمان بین‌المللی کار، تضمین شرکت نمایندگان کارکنان در مدیریت واحدهای صنعتی، تامین حقوق مکفی و مناسب با هزینه‌های زندگی آنان، پذیرش کتوانسیونهای اساسی سازمان بین‌المللی کار، تامین اجتماعی همه‌جانبه و فرآگیر شامل بیمه‌های درمانی، بیکاری، از کارافتادگی و بازنشستگی برای کارگران و مزدیگیران و خانواده‌های آنان، تشکیل و گسترش تعاونی‌های مسکن و مصرف کارگری، دمکراتیزه و کار آمد کردن سازمان تامین اجتماعی، واگذار کردن اداره امور صندوقهای بازنشستگی به اتحادیه‌های کارمندی و کارگری با حضور نمایندگان ذیربیط دولت است.

استقرار دموکراسی در کشور، مستلزم تامین برابر حقوقی زنان و مردان است. به باور ما قانون اساسی و دیگر قوانین به شمول قوانین مدنی، کیفری و جزائی، باید برای زنان کشور در همه زمینه‌ها حقوق برابر با مردان را تضمین و با هر گونه اعمال "حشونت علیه زنان"، در حوزه‌های خصوصی و عمومی مقابله نمایند. ما از شکل‌گیری، گسترش و تحکیم "سازمان‌های غیردولتی زنان" و جنبش‌های مستقل زنان حمایت می‌کنیم و تقویت آنها را به سود تامین حقوق و مطالبات زنان و گسترش دموکراسی می‌دانیم. انتخاب پوشش، شغل و کنترل کامل زنان بریند خود از جمله سقط جنین جزو حقوق بدیهی زن است. در تمامی عرصه‌های فعالیت، رقابت و مشارکت سیاسی، زنان باید از حقوق برابر با مردان برخوردار باشند. برای مقابله با تضییقاتی که در مشارکت سیاسی و اجتماعی زنان تاکنون وجود داشته است، ضرورت دارد در یک دوره انتقالی سیاست‌های جبرانی به شکل امتیاز مثبت برای زنان در نظر گرفته شود و شرکت زنان در امور جامعه از جمله در مدیریت کلان کشور تامین گردد.

تبیعیض ملی و قومی

مولفه‌های تشکیل دهنده ملت ایران به جهت ملی و قومی، در عین زیست مشترک تاریخی و گره خوردگی‌های عمیق با همدیگر، دارای هویت ویژه خود هستند و از تبعیض رنج می‌برند. محرومیت ایرانیان آذربایجانی، بلوج، ترکمن، عرب و کرد در برهه‌مندی شان از خلاقيت‌های زبان مادری و شکوفاسازی فرهنگ خود، در زمرة عوارض چشمگیر این تبعیض‌ها است. رفع این تبعیض‌ها از الزامات دموکراسی به شمار می‌آید. ما مدافعان تامین حقوق ملی، وحدت ایرانیان و یکپارچگی کشور هستیم. لازم است که در ایران دمکراتیک زبان فارسی زبان سراسری بماند، شهروندان ایرانی از حق تحصیل به زبان مادری برخوردار شوند و بهره‌گیری از زبان محلی در کنار زبان فارسی در ادارات هر واحد از تقسیمات کشوری جنبه قابوی شود گردد. ما بر تمرکزدانی و ضرورت اداره امور هر منطقه به دست ساکنان آن تاکید داریم و برآئیم که فدرالیسم یکی از اشکال مناسب برای عدم تمرکز و رفع تبعیض ملی و قومی است.

جوانان

برنامه ما تامین آزادیهای فردی و اجتماعی جوانان، فراهم آوردن امکان دسترسی آزادانه آنها به فضای مجازی، تامین نیازهای جوانان در حوزه ورزش، آموزش، تفریح، گسترش کتابخانه‌ها، ایجاد فرهنگسراها و فضاهای لازم برای گذران اوقات فراغت جوانان است. ما از شیوه‌های جدید زندگی جوانان، آزادی انتخاب پوشش و تنوع در بین آنها حمایت می‌کنیم. ما براین باوریم که مشارکت جوانان در موضوعات کلانی که با مسائل آنها ارتباط پیدا می‌کند، ضروری است.

محیط‌زیست

جهان و کشور ما با یک بحران بزرگ زیست‌محیطی رویروست. بهره‌برداری غارتگرانه و بدون آینده‌نگری نظام سرمایه‌داری از منابع بیان‌پذیر طبیعی با نگرش سودآوری حداکثری در کنار الگوی مصرفی موجود، استفاده از انرژی فسیلی و نیز رشد انفجارگونه جمعیت منجر به تغییرات نگران‌گننده در ترکیب جو زمین و افزایش تراکم گازهای گلخانه‌ای، آلودگی‌های فزانینه محیط زیست و تخریب اکوسیستم‌ها شده و شرایط حیات در کره زمین را به وضعیتی بحرانی رسانده است. در کشور ما از یک سو، منابع طبیعی، دریاچه‌ها، رودخانه‌ها، تالاب‌ها و آب‌های زیرزمینی رو به خشکی و کشاورزی و دامداری رو به نابودی است و از سوی دیگر، انواع آلودگی‌های زیست‌محیطی به ویژه آلودگی هوا، حیات مردم را به طور فراینده‌ای با خطرات جدی مواجه کرده است. برای خروج از این ابر بحران، کشور ما نیازمند اقدامات بنیادین و گسترش همکاری‌های منطقه‌ای و بین‌المللی، توقف مجموعه اقدامات مغرب زیست‌بوم، کاربست اهرم مالیاتی برای کاهش آلودگی هوا، جلوگیری از مرگ گونه‌های جانوری و گیاهی، تدوین سیاست تولیدی و الگوی مصرفی هم‌خوان با الزامات حفظ محیط زیست و برنامه‌ریزی راهبردی برای جبران خسارت‌های وارد است.

سیاست خارجی و امنیت ملی

مبانی سیاست خارجی مورد نظر ما بر تامین منافع ملی، طرفداری از یک سیاست خارجی مستقل مبتنی بر صلح، تنیش زدایی و دوستی و تعامل میان کشورها، دوستی و همکاری با کشورهای همسایه، مخالفت با سیاست‌های امپریالیستی در منطقه و در سطح بین‌المللی، مخالفت با دخالت‌ها و تعرضات سیاسی و نظامی از سوی قدرت‌های خارجی در امور داخلی ایران، مبارزه برای برقراری صلح، منع تولید و نابودی سلاح‌های شیمیائی و هسته‌ای در سطح منطقه و جهان، مبارزه علیه تزویریسم، حمایت از دمکراتیزه کردن ساختار نهادهای بین‌المللی از جمله ساختار سازمان ملل متحده و تقویت موقعیت سازمان‌های غیردولتی در سازمان ملل متحده، ایجاد بازارهای منطقه‌ای و بستن قراردادهای دو جانبه و چندجانبه با کشورهای همسایه برای رشد اقتصادی، دفاع از موجودیت دو دولت فلسطین و اسرائیل و حمایت از مبارزات آزادی‌خواهانه و عدالت‌جویانه در سراسر جهان استوار است.

پیشنهادها در مورد راستاهای عمومی برنامه

۱. در بخش جهت‌گیری‌های برنامه اقتصادی

این جمله به بند زیر اضافه شود: "ما مخالف تمرکز قدرت و مالکیت در دست لایه نازکی از جامعه و دولت هستیم".

- از نظر ما اقتصاد مختلط شکل مناسب سازماندهی نظام اقتصادی کشور است: ۱. بخش دولتی (با مالکیت دولت بر صنایع کلیدی و استراتژیک نظیر نفت، گاز، پتروشیمی) ۲. بخش دولتی - خصوصی (صناعات بزرگ با تکnولوژی بالا از جمله اتومبیل‌سازی، ماشین‌سازی و کشت و صنعت لاقل با ۵۱ درصد دولتی) ۳. شرکت‌های تعاونی (صناعات متوسط و کوچک در رشته‌های مختلف صنعتی) ۴. بخش خصوصی (صناعات بزرگ، متوسط و کوچک).

۲. در بند مسائل ملی و قومی

به جای "حق تحصیل به زبان مادری" نوشته شود: "حق آموزش زبان مادری"

۳. تیتر بخش دوم برنامه

به جای تیتر: "زندگی بهتر برای مردم ایران" نوشته شود:

- برای ایرانی بهتر

- برای ایرانی آزاد و آباد
کنگره اول